

Wprowadzenie

Rocznice w naturalny sposób skłaniają do refleksji i wspomnień. Przypadający w 2019 roku 50. jubileusz utworzenia na ówczesnym Wydziale Prawa Uniwersytetu Wrocławskiego Instytutu Nauk Administracyjnych, a w 2020 roku 75. jubileusz utworzenia Wydziału Prawa na Uniwersytecie Wrocławskim skłaniają do refleksji i wspomnień szczególnych. Wspomnień o założycielach, naszych poprzednikach, nauczycielach i wychowawcach. Tych, którzy tworzyli naukę administracji i prawa administracyjnego na Uniwersytecie we Wrocławiu – dla wielu z nas już mieście rodzinnym, a dla nich miejscu zupełnie nowym i nieznanym, do którego przyznał ich los. Przybyli tu, na nowy Wydział Prawa, z Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie czy Uniwersytetu im. Stefana Batorego w Wilnie.

Naukę prawa administracyjnego na Wydziale Prawa Uniwersytetu Wrocławskiego tworzyli głównie uczeni przybyli ze Lwowa. Przez Kraków dotarł profesor Tadeusz Bigo, pierwszy od roku akademickiego 1945/1946 kierownik Katedry Nauki Administracji i Prawa Administracyjnego, przekształconej w 1950 r. w Katedrę Prawa Administracyjnego. W pierwszych latach funkcjonowania naszej ówczesnej Katedry w kształtowaniu kierunku badań naukowych brał także czynny udział drugi administratywista wrocławski o lwowskich korzeniach – także późniejszy profesor – Franciszek Longchamps. Obu Profesorów uznaje się za twórców wrocławskiej szkoły prawa administracyjnego.

Zaznaczyć warto, iż równocześnie w latach 1947/1948, 1948/1949 oraz 1951–1954 prof. Tadeusz Bigo pełnił funkcję Dziekana Wydziału. Profesor zaangażowany był więc niezwykle czynnie nie tylko w proces dydaktyczny czy kształtowania badań naukowych, ale także w proces organizacji tworzącego się i rozwijającego się Wydziału.

Prof. Tadeusz Bigo znany był też z działalności naukowo-badawczej zapoczątkowanej z wielkim powodzeniem w okresie przedwojennym. Jeden z uczniów Profesora wskazał, iż „Jego [T. Bigi] praca habilitacyjna o związkach publicznoprawnych w świetle ustawodawstwa polskiego jest dziś z powodzeniem cytowana i przepisywana. Okoliczność ta daje wiele do myślenia. Okazuje się, iż podstawowe ustalenia w sprawach stosunków społeczno-prawnych mogą być – mimo pędu cywilizacyjnego – równie trwałe, jak składowe elementy materii fizycznej”¹. Ta przedwojenna praca Profesora została ponownie wydana w 1990 r. w Warszawie przez wydawnictwo Przemiany.

¹ J. Boć, *Tadeusz Bigo*, [w:] *Pamięci zmarłych Profesorów i Docentów Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego 1945–2010*, (red.) L. Lehmann i M. Maciejewski, Wrocław 2010, s. 25.

Obowiązki organizacyjne wykonywane przez Profesora nie przesłoniły mu troski o jakość procesu dydaktycznego i przygotowanie jakiejś formy podręcznika. Nie było to łatwe także ze względu na możliwości wydawnicze przy ówczesnym ogólnym deficycie wszystkiego. Młodzież akademicka bardzo potrzebowała pomocy naukowych i Profesor starał się odpowiadać na sugestie studentów w tym zakresie. To właśnie staraniem studentów Koła Prawników Uniwersytetu Wrocławskiego udało się wydać w formie powielonego maszynopisu wykłady akademickie Profesora, które spisane zostały przez „wileńskiego” administratywistę wrocławskiego, dra Władysława Kawkę. Tym sposobem powstała praca zatytułowana: *Prawo administracyjne. Część I. Instytucje ogólne*² – pierwszy wrocławski podręcznik prawa administracyjnego.

Książka ta znalazła trwałe miejsce w zbiorze podstawowych podręczników prawa administracyjnego, zachowując ten status pomimo znacznego upływu czasu od jej wydania. Trudno współcześnie znaleźć poważniejsze opracowanie z zakresu prawa administracyjnego, w którym nie byłoby cytowania tej pozycji. Zawiera ona ciągle aktualne i mające dużą wartość poznawczą treści. Problem w tym, iż było to pierwsze i jedyne wydanie tego podręcznika. Ze względu na swą broszurową formę zachowało się niestety bardzo niewiele jego egzemplarzy.

Przypadający jubileusz istnienia naszych jednostek organizacyjnych zrodził w Stowarzyszeniu Absolwentów Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego „Uniwersytecka” inicjatywę ponownego wydania tego ciągle aktualnego podręcznika. Niestety ograniczenia wynikające z przepisów prawa autorskiego, których nie mogliśmy pokonać, nie pozwoliły nam na przygotowanie współczesnego wydania dzieła Pana Profesora. Stąd przedstawiamy Państwu poglądy prof. Tadeusza Bigi, zawarte nie tylko we wspomnianym powyżej podręczniku, jedynie w takiej, możliwej do zrealizowania formie, czyli za pośrednictwem opracowań przygotowanych przez pracowników Instytutu Nauk Administracyjnych – na różne sposoby dzielących się refleksjami, dla których punkt wyjścia stanowią poglądy prof. Tadeusza Bigi dotyczące administracji i prawa administracyjnego.

Życząc Państwu miłej lektury, składamy zarazem specjalne podziękowania Pani dr Joannie Nowak, której zaangażowanie w przygotowanie niniejszej pracy trudno przecenić. Słowa podziękowania za przygotowanie recenzji kierujemy również do Pani Profesor Katarzyny Kokocińskiej.

Tadeusz Kocowski
Piotr Lisowski
Mateusz Paplicki

² T. Bigo, *Prawo administracyjne. Część I. Instytucje ogólne. Opracowane przez Dr. Władysława Kawkę, Adiunkta U. Wr. na podstawie wykładów uniwersyteckich prof. dr. T. Bigo*, Wrocław 1948, nakładem Studentów Koła Prawników Uniwersytetu Wrocławskiego.

PRAWO ADMINISTRACYJNE

CZĘŚĆ I

INSTYTUCJE OGÓLNE

Opracowane przez Dr. WŁADYSŁAWA KAWKĘ,
Adiunkta U. Wr. na podstawie wykładów uniwersyteckich prof. dr. T. BIGO

NAKŁADEM STUDENTÓW KOŁA PRAWNIKÓW UNIWERSYTETU WROCŁAWSKIEGO
AKADEMICZNA SEKCJA WYDAWNICZA

P R A W O A D M I N I S T R A C Y J N E

C z ę ć I

INSTYTUCJE OGÓLNE

Opracowane przez Dr. WŁADYSŁAWA KAWKĘ,
Adiunkta U. Wr. na podstawie wykładów
uniwersyteckich Dziekana Dr. Tadeusza
B i g o.

Skrypt niniejszy obowiązuje na Wydziale Prawa
i W. S. H.

Przedruk wzbroniony

Wrocław w czerwcu 1948r.

Nakładem Studentów Koła Prawników Uniwersytetu Wrocław.
Akademicka Sekcja Wydawnicza
Redakcja Wydawnictw - Wrocław, Worcella 4
Kolportaż - Młodzieży Szwedzkiej 21

Strony tytułowe oryginału: T. Bigo, *Prawo administracyjne. Część I. Instytucje ogólne. Opracowane przez Dr. Władysława Kawkę, Adiunkta U. Wr. na podstawie wykładów uniwersyteckich prof. dr. T. Bigo*, nakładem Studentów Koła Prawników Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 1948.

